

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1985
Αριθμός φύλλου 111
Τιμή φύλλου δρχ. 15
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΣΥΝΗ 2ο

Με αφορμή την υποτίμηση της δραχμής και τα οικονομικά μέτρα που εξήγγειλε η κυβέρνηση στις 11 Οκτωβρίου και την αντίδραση που παρουσιάστηκε στη συνέχεια, αναφερθήκαμε σ' αυτά στο προηγούμενο φύλλο των Β.Ν.

Μεταφέραμε τις σκέψεις των απλών ανθρώπων της επαρχίας μας, που με απλά μα χειροπιαστά και κατανοητά παραδείγματα δείχνουν πως η κατάσταση της οικονομίας μας οφείλεται βασικά στην έλλειψη κρατικής νοικοκυροσύνης. Νοικοκυροσύνης από την πιο μικρή ενέργεια, την πρόσληψη κλητήρα σε μια υπηρεσία ως την πολυδάπανη αγορά συσκευών και εξαρτημάτων του ΟΤΕ, της ΔΕΗ ή οποιουδήποτε άλλου οργανισμού και τις δαπάνες εξοπλισμού.

Με μια προσεκτική ματιά σ' οποιαδήποτε κρατική ενέργεια, έργο ή υπηρεσία θα διαπιστώσει κανείς την έλλειψη συσχέτισμού τους με την εθνική οικονομία, σε σφαιρική πάντα εξέτασή τους κι όχι με πρόσκαιρα, επιφανειακά και επιπόλαια κριτήρια.

Και πριν κοπάσουν οι εντυπώσεις κι οι επιπτώσεις στη ζωή, που δημιούργησαν, η υποτίμηση της δραχμής και η εξαγγελία των οικονομικών μέτρων, ακολούθησε η αναγγελία για την αύξηση της τιμής των καυσίμων στο 9,60ο κατά μέσο όρο, αύξηση όμως τρίτη κατά σειρά μέσα στο 1985. Έτσι έφτασε η τιμή της απλής βενζίνης από 56 δρχ. την 6—1—85 στις 75 δρχ. στις 29—11—85. Παράλληλα αναγγέλθηκε η αύξηση της τιμής των τυροκομικών προϊόντων σε 150ο περίπου, ανάλογη αύξηση στα υγραέρια και στα είδη καφεinelού, ενώ στις οικιακές ηλεκτρικές συσκευές 30ο) ο για τις εισαγόμενες και 20—22ο) ο για τις εγχώριες. Και φυσικά θα ακολουθήσουν μέρα με τη μέρα αυξήσεις σε όλα τα είδη.

Ύστερα από αυτά γεννιέται το ερώτημα: Πού πάμε; Είναι δυνατό να σταματήσει η αύξηση της τιμής σε κανένα είδος; Ασφαλώς όχι.

Όταν σε είδη που βρίσκονται κάτω από κρατικό έλεγχο οι τιμές αυξάνονται με πρωτοβουλία, με κυβερνητική απόφαση, είναι δυνατό να μείνει σταθερή η τιμή των άλλων ειδών, όταν μάλιστα το κόστος τους έχει άμεση σχέση με τα είδη, που το κράτος αυξάνει την τιμή τους; Με ποιά λογική; Και ο φαύλος κύκλος συνεχίζεται. Και όταν τις αυξήσεις των τιμών στα διάφορα είδη δεν ακολουθεί ανάλογη αύξηση του μισθού και ημερομισθίου, του εισοδήματος των πολιτών γενικά, προκαλούνται διαμαρτυρίες, κινητοποιήσεις, όχι ευχάριστες κατάστάσεις.

Και ο απλός συνεπαρχιώτης μας διατυπώνει πολύ καθαρά το συλλογισμό του με το απλό παράδειγμα που έχει μπροστά του:

Το κομμάτι του δρόμου πριν από την Κ. Βιάννο, που χάλασε τον περασμένο χειμώνα, παραμένει ακόμη άφτιαχτο. Από το σημείο αυτό περνάνε καθημερινά εκατοντάδες τροχοφόρα. Οι οδηγοί των τροχοφόρων μας και οι άλλοι επιβάτες γνωρίζουν πως για να περάσουν το κομμάτι αυτό καίνε περισσότερα καύσιμα από όσα θα έκαιγαν, αν ο δρόμος δεν ήταν στην κατάσταση που βρίσκεται. Τα λάστιχα και οι μηχανές των τροχοφόρων δεν θα πάθαιναν τη φθορά που τώρα παθαίνουν. Μα η κατανάλωση των καυσίμων, η φθορά των λάστιχων και των μηχανών δεν θίγουν μόνο τους ιδιοκτήτες των τροχοφόρων. Θίγουν βασικά την εθνική οικονομία. Κι όταν θίγεται η εθνική οικονομία, οδηγούμαστε στην υποτίμηση της δραχμής, στη λήψη έκτακτων οικονομικών μέτρων.

Πρωτανεύει άραγε η λογική αυτή στις κρατικές υπηρεσίες, όταν αναθέτουν την εκτέλεση ενός έργου;

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα του συνεπαρχιώτη μας, όταν ανατέθηκε στον εργολάβο η εκτέλεση του έργου, τέθηκαν χρονικά όρια και μάλιστα με την προοπτική του χειμώνα, που κανονικά θάπρεπε να έχει αρχίσει ένα μήνα νωρίτερα; Κι αν τέθηκαν χρονικά όρια, σε ποιές ενέργειες προέβη η αρμόδια υπηρεσία για να επισπευθεί η εκτέλεσή του, για να μειωθεί η ζημιά στην εθνική οικονομία;

Και ο συνεπαρχιώτης μας θέτει και άλλο ερώτημα: Τι γίνεται με την ανέγερση του Διδακτηρίου του Δημοτικού Σχολείου Άνω Βιάννου, που κι εδώ κάθε καθυστέρηση ζημιώνει την εθνική οικονομία; Γιατί κωφεύει η Νομαρχία Ηρακλείου στα διαβήματα της Κοινότητας Άνω Βιάννου και της αρμόδιας Σχολικής Εφορίας;

Οι φόβοι των κατοίκων, που διατυπώθηκαν στην πρόσκληση των Β.Ν. προς τον κ. Νομάρχη για άμεση επέμβαση του από τον περασμένο Σεπτέμβριο, δεν κρίθηκαν άραγε σοβαροί; Δεν χρειάζονται έστω μια ενημερωτική ανακοίνωση;

Και ο απλός συνεπαρχιώτης μας καταλήγει και πάλι στο συμπέρασμά του: Δεν μας σώζουν ούτε η υποτίμηση της δραχμής σήμερα και πιθανόν και αύριο άλλη, ούτε η λήψη έκτακτων οικονομικών μέτρων, ούτε οι αυξήσεις των τιμών που επιβάλλονται μόνες τους, αλλά ο σωστός προγραμματισμός σε ενέργειες και έργα. Πάνω απ' όλα πρέπει να πρωτανεύσει η προστασία της Εθνικής Οικονομίας, σκέψη που πρέπει να κυριαρχεί από τον τελευταίο κλητήρα ως τον πρωθυπουργό, σ' όλο το φάσμα της κρατικής μηχανής, που συμπυκνώνεται σε δύο λέξεις: ΚΡΑΤΙΚΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΣΥΝΗ.

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΛΑΔΙΟΥ

Σύγχυση στους παραγωγούς για την τιμή του λαδιού: Και ο κάθε παραγωγός πρέπει να σκεφτεί πού θα δώσει το λάδι του. Για να τον διευκολύνουμε δίνουμε στη συνέχεια τις τιμές που έχουν καθοριστεί από την ΕΟΚ και την ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ.

της ΕΟΚ (ελαιόλαδο που συγκεντρώνεται για λογαριασμό του ελληνικού Δημοσίου) είναι:

ΟΞΥΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ δρχ.
0—1	250,65
1—1,5	245,33
1,6—3,3	232,96

Λαμβάνεται με βάση την οξύτητα 5 βαθμ. τιμή 211,53 δρχ.

Στην παραπάνω τιμή προσθέτονται ή αφαιρούνται αντίστοιχα, για λάδια που είναι μικρότερα των 5 βαθμών ή μεγαλύτερα 3,02 ανά βαθμό οξύτητας.

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από 1.1.86—31.7.86 οι τιμές προσαυξάνονται κατά 1, 83 δρχ. κατά κιλό και ανά μήνα.

Ακόμη για τον υπόλοιπο χρόνο: από 1.8.86 έως 31.9.86 ισχύουν οι τιμές του Ιουλίου 86, ενώ για λάδι που θα παραδοθεί τον τελευταίο μήνα (Οκτώβριο), πριν από την έναρξη της επόμενης ελαιολογικής περιόδου, θα ισχύουν οι τιμές του Νοεμβρίου '85.

(2) Τιμές ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗΣ (ελαιόλαδο που συγκεντρώνεται για λογαριασμό της Ελαιουργικής).

Η ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ, εκτός από την ιδιότητά της ως εντολοδόχου για λογαριασμό του Δημοσίου, συγκεντρώνει ελαιόλαδο για τις δικές της εμπορικές ανάγκες. Έτσι λοιπόν με την έναρξη της ελαιολογικής περιόδου η ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ανακοινώνει τις δικές της τιμές παρέμβασης και που είναι για πέτος οι παρακάτω:

ΟΞΥΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ δρχ.
0—0,5	295

● Συνέχεια στη σελίδα 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Υπάρχει νερό στο Σπήλαιο του Κεράτου;

Στο 3ο φύλλο των Β.Ν. (15—11—76) ο φίλος της επαρχίας μας, ακούρατος ερευνητής των σπηλαίων της Κρήτης κ. Ελευθέριος Πλατάκης, κάνει μια λεπτομερή περιγραφή για το σπήλαιο του Κεράτου — Βίγλας.

Όπως αναφέρει ο κ. Πλατάκης και είναι γνωστό σ' όλους τους γεροντότερους Βιαννίτες, στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, σε περιόδους διωγμών των Χριστιανών, πολλοί κάτοικοι των γύρω χωριών κατέφευγαν στο σπήλαιο του Κεράτου, πολλές φορές και με την προίκα των παιδιών τους για να τη διασώσουν.

Από αφηγήσεις κατοίκων που αναγκάστηκαν να μείνουν αρκετές μέρες μέσα στο σπήλαιο και είχαν τον καιρό να το ερευνήσουν καλά, μάθαίνομε πως σ' ένα σημείο πα-

ρουσιάζεται ένας βαθύς λάκκος. Όταν έπεφτε σ' αυτόν κάποιο βαρύ αντικείμενο, μια πέτρα π.χ. ύστερα από λίγο ακουγόταν ο κρότος που ακούγεται κι όταν μια πέτρα πέσει στο νερό ενός βαθιού πηγαδιού. Την ιστορία αυτή, μας λέει ο κ. Δημοσθένης Ραφτόπουλος, άκουσε πολλές φορές από τον θείο του Γιάννη Κασσαπάκη που πέθανε το 1944 σε ηλικία 98 ετών και ήταν κτηνοτρόφος στην περιοχή γύρω από τη Βίγλα. Σε δικό του κτήμα βρίσκεται και η είσοδος των σπηλαίων. Μια από τις πολλές αφηγήσεις για το θέμα αυτό λέει πως μια κασέλα με προίκα που βρισκόταν στο σπήλαιο και τους ξέφυγε κι έπεσε στο λάκκο αυτό, μετά από λίγες μέρες βρέθηκε στη θάλασσα που είναι ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

ΟΣΟ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΗ ΚΑΙΡΟΣ

ΜΑΣΤΡΟΓΙΩΡΓΑΚΗ ΛΕΥΤΕΡΗ, Γυμνασιάρχην αγωνιστή στον μόνιμο ΕΛΑΣ

(Στο φύλλο του Αυγούστου των Β.Ν. αναφέραμε ότι πήραμε πολυσέλιδη επιστολή του συνεπαρχιώτη κ. Ελ. Μαστρογιωργάκη και δημοσιεύσαμε τότε το δεύτερο μέρος της. Η πολλή επίκαιρη ύλη που είχαμε μας ανάγκασε στην αναβολή τότε του πρώτου μέρους που δημοσιεύου-

με σήμερα.

Σ' αυτό ο κ. Μαστρογιωργάκης προσπαθεί να δείξει πως ξένες δυνάμεις δημιούργησαν και καλλιέργησαν τις (προ-υποθέσεις για την ανώμαλη κατάσταση που επικράτησε στον τόπο μας μετά την απελευθέρωση. Δημοσιεύουμε τις απόψεις

του κ. Μαστρογιωργάκη και ζητούμε από τους αναγνώστες μας, απ' όλους τους συνεπαρχιώτες, τις όποιες παρατηρήσεις τους σ' όσα δημοσιεύονται στα Β.Ν., μα και δικές τους απόψεις, για να μπορέσει να δοθεί μια πιο συνολική εξιστόρηση των γεγονότων της σημαντικής αυτής σελίδας της ιστορίας της επαρχίας μας.

Ιδιαίτερη παράκληση για μια ακόμη φορά σε όσους ζούν ακόμη, απ' αυτούς που διαδραμάτισαν κάποιο ρόλο την περίοδο αυτή. Ζητούμε ζωντανές μαρτυρίες, πριν περάσουν στην παράδοση, που πολλές φορές παθαίνουν αλλοιώσεις και μυθοποιούνται).

1ο

Αγαπητά Β. ΝΕΑ, Σε εκδόσεις βιβλίων, σε εφημερίδες μα και στα ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ, κατά καιρούς διαβάζομε δημοσιεύματα σχετικά με τη μεγάλη μας Βιαννική Αντίσταση ΕΑΜ—ΕΛΑΣ.

Ο χρόνος που έχει περάσει από τότε, μαζί με τα γεγονότα και τα βασάνια και τις εθνικές αντιστάσιακές, μετακατοχικά, περιπέτειες και απογοητεύσεις, δεν αφήνουν ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΑΝΔΡ. ΑΓΓΕΛΑΚΗ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΑΝΝΟΥ

4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στην Κρήτη, το εκμεταλλεύσιμο υδατικό δυναμικό βασίζεται στα υπόγεια νερά, που είναι δυσκολοεξεταλλεύσιμα γιατί, σε πολλές περιπτώσεις, δεν υπάρχουν συγκροτημένες υδρολεκάνες κι ο υδατικός ορίζοντας βρίσκεται σε διαφορετικά βάθη. Τα επιφανειακά νερά είναι σχεδόν ανεκμετάλλευτα. Ένα μικρό ποσοστό της επιφανειακής απορροής χρησιμοποιείται για χειμερινό — ανοιξιάτικες αρδεύσεις σε μια έκταση περίπου 60.000 στρ., που καλλιεργούνται κυρίως μ' ελιές κι αμπέλια. Τεχνητοί ή φυσικοί αποταμιευτές είναι ανύπαρκτοι, με ε-

ξάιρηση τη λίμνη «Κουρνά», το κατασκευαζόμενο φράγμα «Μπραμιανού» στην Ιεράπετρα και τα προγραμματισμένα να κατασκευαστούν φράγματα «Φανερωμένης» και «Πλακιώτισσας» στην Μεσαρά. Μετά την ολοκλήρωση αυτών των φραγμάτων υπολογίζεται ότι η αρδεύσιμη έκταση θα αυξηθεί κατά 55.000 στρ.

Η πολλές φορές ενστατική και απρογραμμάτιστη εκμετάλλευση των υπόγειων νερών, ο χαμηλός βαθμός απόδοσης των αρδευτικών έργων, η μικρή αποδοτικότητα εφαρμογών του νερού στις καλλιέργειες, ο ανύπαρκτος τεχνικός εμπλουτισμός των υπόγειων υδροφορέων και η ανεπαρκής ενημέρωση των αρμόδιων φο-

ρέων έχουν ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της απειλής για μείωση της υδατικής στάθμης και ποιοτικής υποβάθμισης. Επίσης τα επιβαλλόμενα μέτρα προστασίας των υπόγειων νερών δεν έχουν την αναμενόμενη αποτελεσματικότητα, γιατί διαφοροποιούνται περιστασιακά, εφαρμόζονται μεμονωμένα, συνεχείς υδρογεωλογικοί οχηματισμοί αντιμετωπίζονται με διαφορετικά κριτήρια, ενώ η ελλιπής συμμετοχή των αρμόδιων φορέων στη λήψη αποφάσεων δημιουργούν πολλές φορές σύγχυση και μειώνουν την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το κράτος. Έτσι, περιπτώσεις σπατάλης νερού, αυξημένου ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 3

ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΤΟ 1943

Ο «ΡΙζοσπάστης» στις 13 Οκτωβρίου 1985 με τον τίτλο: ΜΑΡΤΥΡΙΚΑ χωριά και πόλεις αναφέρεται στα χωριά, τις πόλεις και τις συνοικίες που καταστράφηκαν από τα στρατεύματα κατοχής το 1941—45.

Ανάμεσα σ' άλλα αναφέρεται: «Να καταστραφεί ό,τι αναμένει στη Βιάννο

Ανάμεσα σ' άλλα μαρτυρία χωριών της Κρήτης κι η Βιάννος. Λυσσασμένοι οι ναζιστές για τα χτυπήματα που δέχονταν από τους αντάρτες, στις 14 Σεπτεμβρίου 1943 αποφάσισαν να χτυπήσουν την

περιοχή της Βιάννου. Η διαταγή του Μύλλερ ήταν πως έπρεπε «να καταστραφεί ό,τι αναμένει στη Βιάννο».

Ποτάμι το αίμα στη Βιάννο και στη γύρω περιοχή με διαδοχικές εκτελέσεις. Η φωτιά και η λεηλασία συμπλήρωναν την καταστροφή. Όπως και στις περισσότερες περιπτώσεις, οι αριθμοί συμπληρώνονται και σχεδόν ξεπερνούν πάντα τους πρώτους. Στην περίπτωση της Βιάννου φαίνεται πως ξεπερνάνε τους 400. Πρέπει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 1940 η περιοχή είχε γύρω στους 7.400 κατοίκους.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31378
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδικοείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείον	22140
Γεωπόνου	22317

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσιάκης Έμμανουήλ — Λουιράκι	22103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Η κ. Άννα συζ. Νικήφ. Μπουμπάκη γέννησε αγόρι — Η κ. Μαρία συζ. Τηλέμ. Δοριάκη γέννησε κορίτσι — Η κ. Ευαγγελία συζ. Κων. νου Αλεξαντινάκη γέννησε κορίτσι.

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:
Η κ. Ελένη συζ. Εμμ. Αναστασάκη γέννησε αγόρι — Η κ. Ευαγγελία συζ. Χαρ. Λίση γέννησε αγόρι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:
Νικ. Χ. Μπριντάκης και Λούλα Χρ. Μαστρογιαννάκη

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Νίκος Βασ. Διακάκης και Ειρήνη Μακρινάκη — Τόνια Δ. Πετράκη και Σπύρος Περιογιαννάκης

ΣΤΟ ΓΕΡΑΚΙ:
Βαγγέλης Βαρδάκης (γεωπόνος) και Στέλλα Θεοδωράκη

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ:
Χαρίλαος Μανολιάδης

ΔΩΡΕΕΣ

— Ηκ. Ελένη χ. Χ. Κυριακάκη μας έστειλε 4.000 δρχ για το Φ.Τ. Βιάννου, Λογισμ. Γηροκομείου, στη μνήμη του συζύγου της Χαράλαμπου. — Ο κ. Κων. Στεφανάκης πρόσφερε στο Αγροτικό Ίατρείο Πεύκου 4.000 δρχ. αντί μνημόσυνου της μητέρας του Σοφίας Γ. Στεφανάκη και του πενθερού του Χαριλάου Μ. Καλλέργη.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

- 1) Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηρακλείου δρχ. 10.000.
- 2) Πολιτιστικός Σύλλογος Συκολόγου δρχ. 10.000
- 3) Συνισμός Βιάννου δρχ. 10.000
- 4) Εμμανουήλ Βολωνάκης στη μνήμη των γονέων του Ιωάννη — Δοξάνιας δρχ. 1.500
- 5) Εμμανουήλ Κονδυλάκης στη μνήμη του γιού του Χαράλαμπου δρχ. 5.000 και ένα λιόφυτο
- 6) Εμμανουήλ Νικ. Βλαχάκης ένα λιόφυτο.
- 7) Μανώλης Καλογεράκης ένα δοχείο φέτα.
- 8) Βασίλισσα Βλαχάκη 5.000
- 9) Ελευθερία Ι. Ραπτάκη 10.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ (Γραμμένα το 1940)

(Όπως έχουμε γράψει και παλαιότερα, το 1939—1940 υπηρετούσε στο Γυμνάσιο Βιάννου ως Γυμνασιάρχης ο κ. Κώστας Στεργιόπουλος, διακεκριμένος φιλόλογος και συγγραφέας πολλών επιστημονικών έργων. Ο κ. Στεργιόπουλος, εκτός από το διδακτικό του έργο και τη διοίκηση του Γυμνασίου, ασχολήθηκε και με τη συγκέντρωση ιστορικού, λογογραφικού και τοπωνυμικού υλικού της Κρήτης. Για την επαρχία μας είχε αναθέσει στους μαθητές της ΣΤ τάξης του Γυμνασίου και για πολλά άλλα χωριά της Κρήτης στους δασκάλους που υπηρετούσαν σ' αυτά, με τη βοήθεια γνωστών του Επιθεωρητών.

Το υλικό αυτό, που δεν μπόρεσε να εκδώσει σε βιβλίο ο κ. Στεργιόπουλος μου έστειλε για να το καταθέσω στο αρχείο του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης, πράγμα που έκανα (13—8—84). Από το υλικό αυτό, που περιλαμβάνει 56 εργασίες, κρατήσαμε σε φωτοτυπία όσες αναφέρονται σε χωριά της επαρχίας μας, για να τις καταχωρίσουμε στα Β.Ν. 'Όδη έχουμε δημοσιεύσει, αρχίζοντας από το φ. 95 317)1984, τις εργασίες που αναφέρονται στην Κάτω Βιάννο και τον Άγιο Βασίλειο, γραμμένες από τους αγαπημένους μου συμμαθητές και φίλους Γεώργιο Χ. Αγγουράκη και Γεώργιο Εμμ. Χατζάκη, που έφυγαν δυστυχώς και οι δυο πολύ πρόωρα από τη ζωή. (Ο Γ. Χατζάκης εκτέλεσθηκε από τους Γερμανούς στις 14—9—1943 και ο Γ. Αγγουράκης σκοτώθηκε σε αυτοκινητικό δυστύχημα στην Ουγγαρία, όπου είχε πάει μετά τον εμφύλιο πόλεμο).

Συνεχίζουμε σήμερα με την εργασία για τον Πεύκο. Σημειώνουμε και πάλι ότι η δημοσίευση των εργασιών αυτών γίνεται όπως είναι, το κείμενο και ως προς τη φλώσα και ως προς την ορθογραφία, χωρίς διορθώσεις, εκτός ίσως σπανιότατες περιπτώσεις και όπου κρίνεται εντελώς α-

παραίτητο: Έτσι ξαναβλέπουμε πώς γράφαμε τότε. Κ. Γ. Σ.)

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ (ΠΕΥΚΟΣ) του Κ. Γ. Στεφανάκη (10—1—1940) 1ο

Ο Πεύκος είναι ένα χωριό από 500 περίπου ψυχές και είναι χτισμένος στους νοτιοανατολικούς πρόποδες της Δίκης σε απόσταση δέκα (10) περίπου χιλιομέτρων ανατολικά της κωμόπολης Βιάννου και σε ίση περίπου απόσταση από της νοτίας παραλίας της Κρήτης. Τα σπίτια του είναι διασκορπισμένα πάνω σε μια βουνοπλαγιά, αραιά αραιά που πιάνουν έτσι πολύ μεγάλη έκταση ανάλογα προς τον πληθυσμό. Αποτελείται από πέντε συνοικίες, τις εξής κατά σειράν από κάτω προς τα επάνω:

Κάτω Πεύκος, όπου βρίσκεται ο σταθμός της Χωροφυλακής, το δημαρχείο και το τηλεγραφείο και το εργοστάσιο του λαδιού. 2) **Πέρα Μετόχι**. 3) **Μηλιαράδο** που ίσως να ονομάστηκε έτσι γιατί υπάρχουν πολλά οικογένεια Μηλιαράκηδων. Εκεί υπάρχει το δημοτικό σχολείο σε μια ιωραία και δροσερή τοποθεσία. 4) **Χάνι**, που ονομάστηκε έτσι, γιατί εκεί υπήρχαν πρωτύτερα τα ονομαζόμενα «Χάνια» που έμεναν οι ξένοι που περνούσαν. Εκεί είναι το ειρηνοδικοείο, το αγρονομείο και το συμβολαιογραφείο. 5) **Πάνω Πεύκος**.

Η θέση γενικά του χωριού είναι πολύ καλή, η θάλασσα είναι απέναντι και πνέει ο δροσερός αέρας που το δροσίζει. Τα σπίτια του, καθώς είναι αραιά κτισμένα, μπορούν να ιδάζονται και να αερίζονται. Νερά έχει άφθονα και δροσερά και γύρω τριγύρω πολλά δένδρα και προπάντων πεύκα στους λόφους. Σύμφωνα με το δίστιχο έχει το ψεγάδι που έχει ανηφορικούς δρόμους. Ο Πεύκος είν' καλό χωριό, μα 'χει 'να δυό ψεγάδια κι έχει ανεβόλεμα πολύ και κόβγει τα ποδάρια. (Συνεχίζεται)

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ. ΑΝΔΡΕΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1
κόστους νερού, προστριβών μεταξύ πολιτών και υπηρεσιών, αντιδικιών μεταξύ των πολιτών και κινδύνου υφαλμύρωσης και γενικά ρύπανσης είναι έντονες, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα εντατικής γεωργικής εκμετάλλευσης (Τυμπάκι, Μάλια, Ιεράπετρα, Βιάννος, κλπ) ή αστικών κέντρων (Ηράκλειο Χανιά, Αγ. Νικόλαος, κλπ.).

Στην Κρήτη, παρόλη την κρίσιμότητα του υδατικού δυναμικού της, δεν υπάρχει οργανωμένο σύστημα διαχείρισης των υδατικών πόρων της. Η αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών, η σύγχυση, η ανευθυνότητα και η σπατάλη σε προσωπικό και μέσα, έχουν οδηγήσει σε βραδύκίνητα γραφειοκρατικά οργανωτικά σχήματα, που σε αρκετές περιπτώσεις η χρηστή εργασία έχει παραχωρήσει τη θέση της όχι απλώς στη μηδενική, αλλά ακόμη και αρνητική προσφορά. Χαρακτηριστικά αναφέρεται πως με θέματα νερού στην Κρήτη, εκτός από πολλές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, ασχολούνται επίσης οι Νομαρχίες, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι Δ/νσεις Τεχνικών Υπηρεσιών, πολλές Υπηρεσίες του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, Υπηρεσίες των ΥΧΟΠ και Εθν. Οικονομίας, το ΙΓΜΕ η ΔΕΗ, ο ΕΟΤ κλπ. Έτσι, συχνά γίνονται συγχρόνως οι ίδιες παρατηρήσεις, μετρήσεις ή άλλες εργασίες σε μια πηγή νερού από δυό ή και περισσότερους φορείς.

Το θεσμικό πλαίσιο, στο οποίο σήμερα στηρίζεται η διοικητικό—διαχείριση του αρδευτικού νερού και των γεωβελτιωτικών έργων γενικά, είναι απαρχαιωμένο και αντιφατικό. Μερικά από τα ισχύοντα Ν.Δ., όπως είναι τα 1731)39, 608)48, 1988)52, ΕΙβ)221)65, 797)72, 1277)72, κλπ., όχι μόνο δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές ανάγκες αλλά και καλλιεργούν την ασυnergασία, την ανευθυνότητα και την απουσία των πολιτών από θέματα, που άμεσα τους αφορούν. Ακόμη και απλά θέματα, όπως είναι ο διαχωρισμός δημοσίων και ιδιωτικών νερών, είναι πολλές φορές αδύνατος και μετά από πολυδά-

πανη και χρονοβόρα προσφυγή στη Δικαιοσύνη. Σημειώνεται ενδεικτικά πως τα κερτιμένα δικαιώματα από την εποχή της Τουρκοκρατίας, η έλλειψη προγραμματισμού στο γεωργικό τομέα και οι μονόπλευρες επεμβάσεις σε συνδυασμό με την πολιτική του «διαίρει και βασίλευε» όξυναν τα προβλήματα του νερού.

Το πρόβλημα της διαχείρισης του υδατικού δυναμικού της Κρήτης είναι πολυδιάστατο και πολύπλοκο και αφορά ολόκληρο το κύκλωμα της αξιοποίησης του νερού και της εφαρμογής του στις καλλιέργειες. Γι' αυτό, η αντιμετώπισή του απαιτεί πλήρη ανθεώρηση σε ό,τι αφορά τον προγραμματισμό, μελέτη, κατασκευή και συντήρηση των αρδευτικών έργων, τα δίκτυα μεταφοράς και εφαρμογής του νερού στις καλλιέργειες με παράλληλο αναπροσανατολισμό, αναδιοργάνωση και στελέχωση των φορέων διοίκησης και αρμοδίων υπηρεσιών με εξειδικευμένο σε θέματα νερού επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό. Η οργάνωση ιδιαίτερα του υπουργείου Γεωργίας νοσεί τρομερά σ' αυτό το σημείο. Έτσι, πολλές φορές προβλέπεται, ιδιαίτερα σε περιφερειακό επίπεδο, υπερβάριμο προσωπικό για εφήμερα ή δευτερευούσης σημασίας αντικείμενα (γραφειοκρατικές δουλειές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, θέματα ΕΟΚ, κλπ.) και αντίθετα για θέματα υποδομής και ανάπτυξης, που είναι καθοριστικά για τη μελλοντική εξέλιξη μιας περιοχής και επιδρούν ή θα επιδρύνουν εντυπωσιακά στην αύξηση της παραγωγικότητας της επαρχίας μας (όπως είναι το νερό), δεν λαμβάνεται ουσιαστικά καμιά πρόνοια.

Συμπερασματικά θα μπορούσε να ειπωθεί πως τα λάθη που έχουν συντελεστεί στην κρητική υδροοικονομία ξεκινούν ή βασίζονται στα παρακάτω: 1) στην περισσοσική εκτέλεση έργων, 2) στην αγυπαρξία δημοκρατικού προγραμματισμού, που στηρίζεται σε όλους τους αρμόδιους φορείς, 3) στην έλλειψη θέλησης για ισομερή, σύστημα και αυτοδύναμη ανάπτυξη της χώρας μας, 4) στην πολυνομία, πολυδιάσταση, αντιφατικότητα και έλλειψη συντονισμού στη διοίκηση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, 5) στον προγραμματισμό, μελέτη και κατασκευή έργων με βάση τα γραφικά όρια μιας περιοχής και όχι του φυσικού ορίου του υδατικού πόρου ή της υπηρετούμενης περιοχής, 6) στην έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και της απαιτούμενης υλοτεχνικής υποστήριξης. (Συνεχίζεται)

ΠΕΝΘΗ

Ιωάννης Παύλου Φουρναράκης

Συν)ρχης ε.σ. - Συνταξιούχος Δικηγόρος

Γεννήθηκε στη Βιάννο το 1897. Τέλειωσε το Δημ. Σχολείο Βιάννου και στη συνέχεια το Γυνάσιο Ηρακλείου. Διακρινόταν για την μάθησή του, την πρόοδο του, το καλλιέργημένο ήθος, το πάντα χαρούμενο ύφος του.

Μεταξύ των πρώτων εισέρχεται στη Στρατιωτική Σχολή Επιμελητείας και Ελέγχου, από την οποία βγήκε ως ανθυπολοχαγός. Πήρε μέρος στις επιχειρήσεις της Μικράς Ασίας, όπως και στον πόλεμο της Αλβανίας με άριστες εκθέσεις των προΐσταμένων του. Φοίτησε σε φροντιστήριο ξένων γλωσσών και στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετά την εθελουσία απόστράτευση του άσκησε το επάγγελμα του δικηγόρου. Παντρεύτηκε την ευγενέστατη, σεμνή και μορφωμένη Αγγελική Δούκα από τις Σπέτσες.

Ο Ιωάννης Φουρναράκης ήταν σ' όλη του τη ζωή στοργικός όχι μόνο σ' αδελφία και τ' ανίψια του, που πολύ τα βοήθησε στη μόρφωση και αποκατάστασή τους, αλλά και για όλους τους Βιαννίτες. Από το 1960 καθιέρωσε την αποστολή χρηματικού ποσού στους μαθητές των Γυμνασίου — Λυκείου και Δημοτικού Σχολείου Άνω Βιάννου, τελευταία και στο Νηπιαγωγείο. Τα χρήματα που έστειλε μέχρι το θάνατό του ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο δρχ.

Μου ζήτησε και του έστειλα ονομαστική κατάσταση 20 οικογενειών που είχαν ανάγκη από οικονομική ενίσχυση. Σ' αυτούς έστειλε στις Απόκριες, Χριστούγεννα και Πάσχα διάφορα χρηματικά ποσά.

Ενίσχυσε επίσης τη Βιβλιοθήκη Άνω Βιάννου με πολλούς τόμους βιβλίων. Φρόντισε ακόμη για την καθαριότητα του χωριού με χρήματα που έστειλε στην Κοινότητα και σε μένα για τη διανομή αφέριστη στους κατοίκους για ν' ασπρίζουν τα σπίτια και τους κοινόχρηστους χώρους. Και για πολλές άλλες εργασίες που μπορούσαν να γίνουν στο χωριό προσφέρθηκε να βοηθήσει ο Ιωάννης Φουρναράκης, αλλά δεν βρήκε ανταπόκριση από τους υπευθύνους. Πρόθεμνος πάντα να βοηθήσει όποιον συνεπαρχιώτη είχε ανάγκη.

Όταν ήταν στο Επιτελείο βοήθησε πολλά παιδιά που με το χαρακτηρισμό του ΕΠΟΝΙΤΗ βρίσκονταν σε απλήρωτο από το κράτος. Ο αλχημίστητος Ιωάν. Φουρναράκης χρημάτισε:

1. Πρώτος πρόεδρος του Συλλόγου Βιαννιτών της Αθήνας «Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ» και τελευταία είχε ανακηρυχθεί επίτιμος ● ΣΥΝΕΧΕΙΑ σελίδα 3

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Ύστερ' από την ευνοϊκή βροχή του περασμένου μήνα ακολουθεί δυστυχώς μια παρατεταμένη ανομβρία με βαρές επιπτώσεις σ' όλες τις καλλιέργειες. Η ελαιοσυλλογή ύστερ' από πολλούς διαταμημούς ξεκινάει. Η μέχρι σήμερα βροχόπτωση είναι στην Βιάννο 90,5 σστά και στον Κερατόκο 39 χιλιοστά.

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην ύπηρεσία
δλων των Βιαννιτών

Έκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδος 1866 άριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική έπιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβανς 83 (Στοά Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών δρχ. 200
» 300

Έμβάσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές για την ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μή δέν έπι-
στέφρονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν
τις άπόψεις των συγγραφέων.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΡΑΛΙΜΕΝΙΩΤΙΣΣΑ

Του Βαγγέλη Μιχελινάκη

(Στο φύλλο 107 των Β.Ν. έχει δημοσιευτεί άρθρο του κ. Αντώνη Στιβακτάκη με τίτλο «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΕΡΑΛΙΜΑ ΝΙΩΤΙΣΣΑ». Με αφορμή αυτού, ο συνεπάρχιώτης κ. Βαγγέλης Μιχελινάκης από το Καλάμι — στην περιφέρεια του οποίου ανήκει η μονή — γράφει τα παρακάτω, που τα δημοσιεύουμε όπως ακριβώς είναι στο χειρόγραφο του, διορθώνοντας μόνο τα ορθογραφικά κυρίως σφάλματα. Με την ευκαιρία σημειώνουμε ότι η σωστή επωνυμία της Παναγίας είναι «Κεραλιμενιώτισσα» και όχι «Κεραλιμανιώτισσα», όπως αυτό αποδεικνύεται και από την προφορική παράδοση και από απόδειξη πληρωμής με χρονολογία 31 Ιανουαρίου 1899, υπογραφήμενη από τον ιερέα και δημοδιδάσκαλο Μουρνινών Γεώργιο Σωχωράκη. Για την ακρίβεια των στοιχείων που αναφέρονται από τον κ. Μιχελινάκη θα περιμένουμε τη γνώμη των ειδικών και για ορισμένα ειδικώς του αγαπητού κ. Στέργιου Σπανάκη).

Προς της Εφημερίδα Βιαννιτικά Νέα

Μια διευκρίνιση στο άρθρο του κ. Αντώνη Εμμ. Στιβακτάκη στο φύλλο 107 της 30 Ιουλίου 1985 για την εκκλησία της παλαιάς Μονής Κεραλιμενιώτισσας. Ο αριθμός που είναι λοξευμένος πάνω στο πέλεκυ 855 ίσως να μαρτυρεί την χρονολογία κτίσεως. Μια άλλη χρονολογία με λατινικούς αριθμούς στην εικόνα της Παναγίας έγραψε το έτος 1049, που την μεταβερβίκωσε ο αγιολόγος Βαγγέλης Διακάκης. Με γνώμη τότε του Παπα—Γρηγόρη Ξεπιτροπάκη εσβήστη το έτος, για να μην την κλέψουν οι αρχαιοκάπηλοι. Και στην εικόνα του Χριστού μια χρονολογία 1759. Άλλη χρονολογία στον προναο 1628 και σε ένα πέλεκυ εκεί στα ερειπωμένα κτίσματα έχει χρονολογία 968. Ευχαριστώ πολύ τον κ. Στιβα-

κτάκη που πρώτος έφερε το κείμενο στην δημοσιότητα και τα αναφέρω την ιστορία, όπως μου τη διηγήθηκαν χωριανοί μου προχωρημένης ηλικίας το έτος 1929 υπό τον όρο να την παραδώσω και εγώ στους νεότερους μου, να μη χαθεί η παράδοση.

Το έτος 824 οι Σαρακηνοί Άραβες, αφού μυήθηκαν στον μωαμεθανισμό, κατέκτησαν όλα τα παράλια της Αφρικής φτάνοντας μέχρι την Ισπανία και εξαπλώσαν τον μωαμεθανισμό και την πειρατεία, επωφελομένους τις έριδες που υπήρχαν στο Βυζάντιο Ξεκινούν από την Ισπανία με 40 πλοία να καταλάβουν την Κρήτη. Βγάζουν αγήματα στην περιφέρεια των Αγίων Δέκα και άλλα πίσω από την Άρβη και έρχεται ο κύριος όγκος και αποβιβάζεται στην Ψαρή Φοράδα και στρατοπεδεύει στη σημερινή τοποθεσία «Σαρακη νόβιγλα». Οι επικεφαλής κάιουν τα πλοία, για να αναγκάσουν τους στρατιώτες να πολεμήσουν, αφού δεν είχαν μέσον επιστροφής. Έτσι κατόρθωσαν να καταλάβουν όλη την Κρήτη καταστρέφοντας πόλεις και χωριά και όλες τις εκκλησίες και επιβάλλουν δια της βίας τον Μωαμεθανισμό από άκρου εις άκρον στην Κρήτη, κάνοντας δούλους όλο τον πληθυσμό του τόπου. Ο πληθυσμός αντέστη κατά των Σαρακηνών. Στην άμυνα πρωτοστάτησαν οι καλόγηροι της περιοχής (υπήρχε καλογηρικό στην τοποθεσία Μέσα Φαφλάγκο Άγιος Προκόπιος). Τα αγήματα της Άρβης δεν βρήκαν αντίσταση, γκρέμισαν την εκκλησία της Παναγίας ανατολικά του ποταμού, έσφαξαν τους εκεί ευρισκομένους Χριστιανούς και προχώρησαν προς τον Μέσα Φαφλάγκο, στον Άγιο Προκόπιον. Εκεί είχαν συγκεντρωθεί πολλά γυναικόπαιδα. Τα έσφαξαν όλα και εκμεμείωσαν την εκκλησία και όλα τα

μειωσόμενα κτίσματα. Κτύπησαν τους πολεμιστές από τα νότια, και κατέλαβαν την περιφέρεια, γκρέμισαν όλες τις εκκλησίες της περιοχής.

(Κατά το άνοιγμα της αμαξιτιής οδού από Καλάμι μέχρι Ψαρή Φοράδα και Φαφλάγκο, που πρωτοστάτησα ως πρόεδρος τότε της κοινότητας Κεραλιμίου, η μπουνιτόζα ανέσκαψε πολλούς ομαδικούς τάφους, στο Μέσα Φαφλάγκο. Πάνω από τα μετόχια, στη στροφή του δρόμου ευρέθη μεγάλος ομαδικός τάφος. Τα κόκαλα τα περισσότερα ήταν μικρών παιδιών, ασφαλώς ανήκαν σε γυναικόπαιδα στη σφαγή των από τους Σαρακηνούς στην καταστροφή της Μονής Αγίου Προκοπίου. Πιο πάνω στην στροφή του Κανάκη και εκεί πολλοί τάφοι μεμονωμένοι και ομαδικός τάφος με κόκαλα μεγάλων ανδρών, και στην τοποθεσία Κόκαλα και εκεί μεγάλος ομαδικός τάφος, και πολλοί άλλοι πιο πάνω στη μεγάλη στροφή του δρόμου. Αυτό αποδεικνύει ότι στην περιοχή έγιναν πολλά πολεμικά συμβάντα).

Όσα γυναικόπαιδα διασώθηκαν από τις σφαγές των Σαρακηνών κλεισθηκαν στο σπήλαιο της Αγίας Απακοής. Εκεί τους πήγαιναν σφάγια και άλλα τρόφιμα μέχρι που οι Άραβες εγκατέλειψαν την περιοχή και προχώρησαν στο εσωτερικό του νησιού, αφού γκρέμισαν την εκκλησία της Αγίας Απακοής. Τον σπήλαιο δεν τον ανακάλυψαν, (μπαίνοντας σήμερα μέσα στο σπήλαιο στο βάθος βλέπουμε πολλά κόκαλα ανθρώπων και ζώων).

Οι καλόγηροι όσοι σώθηκαν από την αντίσταση και τις σφαγές των Αράβων, μέσα στο διωγμό έκτισαν την Μονή Κεραλιμενιώτισσα κοντά στο φαράγγι του Μπλάβου Ποταμού και στο ποροφάραγο του Κόρνια, που δεν την βλέπει κανείς μόνο να πλησιάζει πολύ κοντά, σε μια τόσο γοητευτική κοιλάδα που την διακρίνει φυσική ομορφιά και την αποφυγή τους από τα βλέμματα των τότε κατακτητών Αράβων, διατηρώντας μέσα στην παρανομία την Χριστιανική μας θρησκεία και ίσως η χρονολογία 855 να είναι χρονολογία κτίσεως.

(Συνεχίζεται)

ΕΝΑΣ ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΨΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ

Του Γάλλου τουρίστα Ιακ. Λαγκάρντ

Φεύγω. Εγκαταλείπω αυτόν τον τόπο της ειρήνης και της αρμονίας, όπου πέρασα τρεις αξέχαστες βδομάδες.

Πότε θα ξαναδώ την Ψαρή φοράδα; Μα κυρίως πώς θα την ξαναβρώ;

Σήμερα είσαι άρτια στο τέλειο μέστωμά σου. Ζεις τον χρυσό σου αιώνα.

Πάνε τώρα τέσσερις γενεές, οι προπάπποι σου κατοικούσαν το Καλάμι, πάνω στο βουνό, σε 600 μέτρα υψόμετρο. Αλλά μια μέρα ανακάλυψαν πως η ακροθαλασσιά είχε πολύ ψάρι κι η γή ήταν εύφορη. Λοιπόν κατέβαιναν κάθε πρωί καβάλα στα γαΐδουράκια τους, για να καλλιεργήσουν ντομάτες. Και πάλι ανέβαιναν κάθε βράδυ απ' το πέ-

τρινο μονοπάτι. Δυό ώρες δρόμο και δέκα ώρες δουλειά.

Σιγά σιγά οι πιο επιτήδαιοι από τους κατοίκους, αντί να ανεβαίνουν καθημερινά, έκτισαν μικρά σπιτάκια πρόχειρα στην παραλία και έτσι γεννήθηκαν.

Τα Σάββατα του Ιουλίου—Αυγούστου οι κάτοικοι «των επάνω» κατέβαιναν για μπάνιο. Και τη νύχτα κοιμόντουσαν στην παραλία. Για να μην ανεβοκατεβάζουν κάθε φορά τις κουβέρτες, τις έκαναν πακέτα και τις άφηναν επάνω στην άμμο από τη μια βδομάδα στην άλλη, βάζοντάς τους επάνω μια πέτρα, για τις μέρες που θα φύσαγε αέρας.

Όταν σε γνώρισα εδώ και δέκα χρόνια, ήσουν ακόμη μικρούλα.

Για να πάει κανείς στο Μύρτο έπρεπε να πάρει τον επάνω δρόμο. Τον πήρα κι εγώ με το γιό μου ακολουθώντας την ακροθαλασσιά και προσπερνώντας τα βράχια και λυμψώντας. Χρειαστήκαμε τρεις ώρες. Για να πάμε στην Άρβη χρειάστηκε πάλι μεγάλη βόλτα. Ο Μανώλης και η Κατερίνη είχαν το κάφενοιο κάτω από την κληματαριά κοντά στην πηγή όπου καταρριχνώναμε. Έτσι φωτιζόσασα με γκάζι και πετρέλαιο.

Η ομορφιά σου και η καλοσύνη των κατοίκων σου με σκλάβωσαν. Όταν σε ξαναβρήκαμετά οκτώ χρόνια, είχες ήδη πολύ μεγαλώσει. Έγινε και σχολείο. Κι εγκαταστάθηκε και παπός. Αλλά κυρίως ανακάλυψες την πλαστική ύλη. Παντού εγκαταστάθηκαν πρόχειρες σέρρες και άρχισες να κυριαρχείς στο επάνω μέρος του βράχου που σε παραστέκεται δυτικά.

Σήμερα βρίσκεσαι στην ακμή σου, και το Καλάμι, η μητέρα σου, δεν είναι πια παρά ένα μικρούτσικο, ακίνητο χωριουδάκι. Τώρα κτίζεις ωραία σπιτία. Πενήντα παιδιά πηγαινουν στο σχολείο κι έχεις πολλά νέα ζευγάρια. Έγιναν τρία καφενοία, ένα μπακάλικο και ένα κρεπωλειό. Εδώ και τέσσερα χρόνια έβαλες και το ηλεκτρικό που σου έδωσε μεγάλες ευκολίες.

Κι έτσι απόκτησες τηλεόραση.

Κάθε κάτοικος έχει το φορητό του τώρα και οι νέοι μοτοσυκλέτες. Και οι νέες κοπέλες τολμούν τώρα να κάνουν μπάνιο με μαγιό της τελευταίας μόδας. Εδώ και δέκα χρόνια έπεφτες σε έκσταση μπροστά στην ψησταριά μου με τις μπαταρίες. Και σήμερα γνωρίζεις όλα τα μυστικά μιας μοντέρνας πλήρους εξοπλισμένης κουζίνας.

ΠΕΝΘΗ

- Συνέχεια από τη σελίδα 2 πρόεδρός του.
 - 2. Σύμβουλος στο Σύλλογο Ηρακλειωτών της Αθήνας «ΚΝΩΣΟΣ».
 - 3. Σύμβουλος στην Παγκρήτια Ένωση.
 - 4. Πρόεδρος στην Ομοσπονδία Κρητικών Σωματείων.
 - 5. Μέλος της Πανελληνίας Γεωγραφικής Εταιρείας.
 - 6. Σύμβουλος στο Σύλλογο Αποστράτων Αξιωματικών.
 - 7. Αντιπρόεδρος στον Αρχαιόφιλο Όμιλο Εκδρομών.
 - 8. Δύο φορές υποψήφιος Δημοτικός Σύμβουλος Αθηνών.
- Οι Βιαννίτες θα τον θυμούνται για πολλά χρόνια. Ας είναι για μίμηση το παράδειγμά του και αιώνια η μνήμη του.

Νίκος Εμμ. Κατσαράκης

Αλλά κυρίως αναπτύσσεις γρήγορα την καλλιέργεια. Οι σέρρες έγιναν πελώριες με μεταλλικά στηρίγματα και αυτόματο πότισμα. Οι μπανανιές έγιναν σαν τροπικά δάση κάτω από τις νάυλον στέγες τους. Εκτός από τις ντομάτες, που είναι πάντα ο μεγάλος τερπος σου πλούτος, ανέπτυξες και την καλλιέργεια των αγγουριών, καθώς και τα κολοκυθάκια και τα πεπόνια.

Και το παραμικρότερο κομμάτι στις πλαγιές του βουνού άρχισε να αποδίδει. Είδα τις μπουλντόζες να κόβουν το βράχο αρχίζοντας από επάνω και ανοίγοντας ταράτσες τη μια πίσω στην άλλη ως το επίπεδο της θάλασσας.

Δουλειά (που την προφέρεις τζουλιό) είναι ο νόμος σου. Εργάζεσαι, εργάζεσαι, εργάζεσαι...

Αλλά δεν χάλασες την ισοροπία. Ξέρεις ακόμη να ενώσεις την παράδοση και τον μοντερνισμό. Μ' όλη των πλαστικών την ύλη που δεν είναι πολύ ωραία, μ' όλους τους αντιαισθητικούς κύβους των ηλικιών θερμοσιφώνων δεν χάλασε το τοπίο. Αυτοί που απέκτησαν τώρα αυτοκίνητο Ντάτσουν ή Μitsuμπιάι δεν περιφρονούν αυτούς που με ταχειρίζονται ακόμη τα γαΐδουράκια τους. Οι μικρές χειρωνακτικές καλλιέργειες οι πατροπαράδοτες, συζούν φιλικά με τις μεγάλες επιχειρήσεις. Τους δρόμους τους έκωψες με την μπουλντόζα για να ενώσεις το Μύρτο ή την Άρβη και προσαρμόστηκαν κι αυτοί μ' όλο το περιβάλλον.

Δεν έχεις παρά μόνο μια πηγή με πόσιμο νερό και τα καλάμια είναι πάντα το πρώτο υλικό για τους φράχτες σου. Οι κατσίκες, δυό ή τρεις κατά οικογένεια, δίνουν το αναγκαίο γάλα.

Ξέρεις και συναρμολογείς την ακαταστασία με την αποτελεσματικότητα.

Οι γιαγιάδες ντυμένες στα ολόμαυρα μαζεύονται καθημερινώς πλάι στις νέες γυναίκες με τα πρόσχαρα χρωματιστά φορέματα κοντά στο καφενοίο, για να φτιάξουν κανένα πλεχτό ή να πούνε τα νέα. Αν οι άνδρες οδηγούν πολλές φορές κάπως γρήγορα, ή φωνάζουν λίγο δυνατά, είναι πάντα ανοιχτόκαρδοι και φιλόξενοι.

Εάν τολμούσα να σου δώσω ένα επίθετο, θα σε ονόμαζα «Ψαρή Φοράδα η αρμονική». Αυτή η αρμονία είναι φτιαγμένη από φυσική ομορφιά κι από την ισοροπία μεταξύ της παράδοσης και του μοντερνισμού κι επί πλέον από τον ελκυστικό, χαρακτήρα των κατοίκων της, που επί μήνες μου πρόσφεραν τόσα και τόσα... Και θα φύγω μακριά σας γεμάτος από όλη αυτή την αρμονία.

Αλλά, «Ψαρή Φοράδα», μου επιτρέπει να σου δώσω, όχι μια συμβουλή, γιατί εί-

σαι πολύ πιο γνωστική από εμένα, «η σοφία σου» είναι παλιά κι ανέρχεται πάνω από 4.000 χρόνια, θέλω μόνο να σου υποδείξω έναν κίνδυνο που ίσως μια μέρα άθελά σου σε απειλήσει:

Προς το παρόν όλες σου οι προσπάθειες πήγαν προς την καλλιέργεια. Κατάλαβες ποιές είναι οι παγίδες του τουρισμού και δεν υπέκυψες. Όπως είσαι υπερήφανη, θέλεις να μείνεις κυρία του εαυτού σου. Συγχαρητήρια. Αυτό αποδεικνύει όλη τη φρονιμάδα σου.

Αλλά αν μια μέρα, ως συνέχια της παγκόσμιας αστάθειας που ο καπιταλισμός μπορεί να προκαλέσει, αν μια μέρα λοιπόν η τιμή των λαχανικών έπεφτε πολύ χαμηλά; Αν μια μέρα κανείς δεν βρεθεί να αγοράσει τις μπανάνες, τα αγγούρια, τις ντομάτες, αν ποτέ η τιμή του σου προσφέρουν γίνει τόσο γελοία και χάσεις χρήματα, τί θα κάνεις;

Φαντάζεσαι πως οι νεότεροί σου κάτοικοι, που έχουν τώρα ωραία σπιτία, άνετα και αρκετά λεφτά για να αγοράσουν, ό,τι τους άρεσει, που συνήθισαν να ζούν «μοντέρνα», νομίζεις πως θα ακούσουν την σοφία των παλαιών; Νομίζεις πως θα πάρουν τα πιά και φτιάξουν και θα καλλιεργήσουν ένα κηπάκο, που θα τους δώσει τα αναγκαία της ζωής μαζί με το γάλα της κατσίκας και τα ψάρια της θάλασσας; Αν τα φορητά γίνονται άχρηστα, νομίζεις πως θα ξαναγυρίσουν πίσω, ανεβαίνοντας πάνω στα γαΐδουράκια των προπάππων τους;

Αν αυτό ποτέ, συνέβαινε, Ψαρή Φοράδα, τί θα κάνεις; Γιατί σίγουρα επιχειρηματίες σε παραφυλάγουν στον ορίζοντα. Έχεις σίγουρα μια από τις πιο όμορφες ακροθαλασσιές του νησιού, κι ίσως όλης της Μεσογείου. Η καλλονή του τοπίου σου είναι μοναδική στον κόσμο. Θα γινόταν σίγουρα μεγάλη υπόθεση, αν μπορούσαν οι έξω να κτίσουν ωραίες βίλες για τους πλούσιους της Ευρώπης και των πιο πέρα. Να σκαλώσουν πολυτελέστατα ξενοδοχεία και εστιατόρια της μόδας. (Συνεχίζεται)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καλαμιού, σε συνεργασία με το Σχολείο Ψαρής Φοράδας, οργάνωσε διάφορες εκδηλώσεις, αφιερωμένες στην επέτειο της 28ης Οκτωβρίου. Μεταξύ αυτών και προβολή της ταινίας «Η μάχη της Κρήτης».

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 400 τ.μ. στον Κερατόκαμπο, 60 μέτρα από τη θάλασσα, με 11 ελαιόδεντρα. Πληρωφ. τηλ. 26 31 279 — 50 20 957 Αθηνών.

ΔΥΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

1. «ΜΕΡΙΚΑ ΓΛΩΣΣΙΚΑ Η κατοποίηση της γλώσσας»

Αθήνα 1984

2. «Η ΚΡΗΤΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟ» (Ανάτυπο από τη «ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ»)

Αθήνα 1985

Παρακαλούμε θερμά όσους μας στέλνουν συνεργασίες για δημοσίευση στα Β.Ν. να φροντίζουν, ώστε τα κείμενά τους να είναι γραμμένα σε γραφομηχανή. Σε περίπτωση χειρογράφων πρέπει να είναι πολύ καθαρά και ευανάγνωστα. Διαφορετικά δημιουργείται μεγάλη δυσκολία στο τυπογραφείο. Σημ.: Ορισμένοι παραλείπουν τους τόνους. Αυτό δεν είναι σωστό. Με την καθέρωση του μονοτονικού, μπαίνει υποχρεωτικά ένας τόνος στις λέξεις που δεν είναι μονοσύλλαβες.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1 γύρω στα 1.000 μέτρα πιά κάτω.

Από τα παραπάνω οδηγούμεστε στη σκέψη μήπως κάτω από το σπήλαιο περνά υπάγειος ποταμός με πολύ νερό.

Σήμερα, με τα μέσα που διαθέτουμε, είναι εύκολο να διαπιστωθεί αν πράγματι υπάρχει το νερό αυτό. Είναι

Ραβδιστικά μηχανήματα

Μια από τις πιο δύσκολες εργασίες στην καλλιέργεια της ελιάς είναι η συλλογή του ελαιόκαρπου. Είναι και η πιο δαπανηρή, που ανεβάζει το κόστος του λαδιού σε υψηλά επίπεδα.

Χρόνια πολλά καταβάλλονται προσπάθειες για να βρεθεί τρόπος να μειωθεί το κόστος αυτό. Στα τρία τελευταία χρόνια παρουσιάστηκαν στην αγορά ειδικά ραβδιστικά μηχανήματα, που αντικαθιστούν την καθιερωμένη κατσούνα και ντέμπλα, ενώ πολύ λαπλασιάζουν κατά τρεις ή και περισσότερες φορές την απόδοση του εργατή στην ποσότητα ελαιόκαρπου που ραβδίζει. Η χρησιμοποίησή τους χρονο με το χρόνο αυξάνει και σε μερικά χωριά γενικεύεται. Παρατηρήσεις παραγωγών για επιπτώσεις στη βλάστηση των ελαιόδένδρων που ραβδίστηκαν με τέτοια μηχανήματα, μας δημιουργεί την υποχρέωση να κληθούν

Γράμμα γεμάτο πίκρα

Με αφορμή το κείμενο που δημοσιεύτηκε στο περασμένο φύλλο των Β.Ν. «Η αυγή της Λευτεριάς» του κ. Γ. Νεραντζάκη πήραμε γράμμα από την κ. Κλεάνθη Γ. Σφακιανή, το γένος Χαράλαμπος Πετράκη, γραμμένο με πολλή πίκρα και ποτισμένο με δάκρυα. (Σε άλλη στήλη δημοσιεύουμε ορισμένα αποσπάσματα).

Ο κ. Νεραντζάκης, αναφέροντας τα ονόματα όσων στην κατοχή σκοτώθηκαν από τους Γερμανούς, παρέλειψε, όχι σκόπιμα πιστεύουμε, τα ονόματα δυο προσφιλών προσώπων της κ. Κλεάνθης, προσφιλών σ' όλους τους Βιαννίτες, του πατέρα της Χαράλαμπος Πετράκη και του αδελφού της Νίκου Πετράκη, που εκτελέστηκαν μαζί με το Μύρωνα Κονδυλάκη και Μιχ. Παπαδογιάννη στο Γάζι.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την κ. Κλεάνθη για το γράμμα

Από το γράμμα της κ. Κλ. Σφακιανή

Η κ. Κλεάνθη γράφει στο γράμμα της:

«Γιατί χωρίσατε τους νεκρούς που είναι γραμμένοι στο βιβλίο της ιστορίας, που τους σκότωσαν τα ίδια χέρια, τα ίδια τουφεκιά, που τους τύλιξε η ίδια μαυρίλα του θανάτου; Που τους σκέπασε το ίδιο αιματοβαμμένο χρώμα, τους σκότωσαν οι καταραμένοι Γερμανοί, αφού τους παρέδωσε ο Πωλιουδάκης; Μαζί με το Μύρο Κονδυλάκη και το Μιχ. Παπαδογιάννη πέσανε στον ίδιο λάκκο άλλοι δυο ακόμη Βιαννίτες αγωνιστές που δεν φρονήθηκαν τη φρήκη του θανάτου και βοήθισαν τον δεχτήκαμε. Οι δυο Πετράκηδες. Ο μικρός Νίκος Πετράκης που μόνο 19 χρονών ήταν, δεν λύγισε, δεν πρόδωσε και σαν μεγάλο παλικάρι δέχτηκε το θάνατο. Ο πατέρας του, 50 χρονών, υπήρξε σύνδεσμος όπως και ο μικρός στη μεταφορά γραμμάτων και τροφίμων από τον Αλέξ. Ραφτόπουλο. Κι όταν κάποτε συναντήθηκε με Γερμανούς, μπρος

λοιπόν χρέος μας να το επιβεβαιώσουμε. Κι αν η έρευνα που θα γίνει καταλήξει σε θετικά αποτελέσματα, ανοίγει ο δρόμος για την πραγματοποίηση έργου που θα βοηθήσει στην αξιοποίηση του νερού αυτού. Η Κοινότητα Βιάννου ως υποβάλει σχετική αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία (Υ.Ε. Β.) της Νομαρχίας Ηρακλείου. Τα οφέλη θα είναι πολύ σημαντικά.

από τη θέση αυτή οι γεωπόνοι της Διεύθυνσης Γεωργίας, και για την επαρχία μας οι επαρχιακοί γεωπόνοι σε συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση, τους παραγωγούς και τους συνεταιρισμούς, να παρακολουθήσουν τα ελαιόδένδρα που για το ραβδιστικό τους χρησιμοποιήθηκαν ραβδιστικά μηχανήματα και από το αποτέλεσμα που θα διαπιστώσουν να εξαρτηθεί η υπεύθυνη σύσταση για περαιτέρω χρησιμοποίησή τους. Κι αυτό για να προληφθεί η καταστροφή των ελαιόδένδρων, εφόσον οι παρατηρήσεις των παραγωγών που αναφέραμε πιο πάνω αποδειχτούν σωστές.

Αν όμως διαπιστωθεί πως δεν υπάρχει καμία επίπτωση, δημιουργούνται προϋποθέσεις που θα διευκολύνουν κατά πολύ το μάζεμα της ελιάς με την αντίστοιχη μείωση του κόστους του λαδιού.

της, που δίνει την ευκαιρία να συμπληρωθεί ό,τι έλλειψε από το άρθρο του κ. Νεραντζάκη.

Τα Β.Ν., στην προσπάθειά τους να διασώσουμε ό,τι είναι δυνατό από την πρόσφατη ιστορία του τόπου μας, δημοσιεύουν κατά καιρούς άρθρα συνεργασιωτών, το καθένα γραμμένο όπως τα είδε ο συντάκτης του άρθρου. Στα άρθρα αυτά ασφαλώς θα υπάρχουν και ελλείψεις, ίσως και λάθη. Γι' αυτό και πάλι καλούμε όλους που έχουν να κάνουν μια παρατήρηση, μια συμπλήρωση, μια διόρθωση, να μιμηθούν την κ. Κλεάνθη Σφακιανή και να μας στέλνουν συμπληρωματικά στοιχεία. Έτσι μονάχα θα πλησιάσουμε σε μια πληρέστερη και ακριβέστερη εξιστόρηση των γεγονότων της Γερμανοκρατικής Κατοχής στην επαρχία μας.

στον κίνδυνο έρευνας κατάπιε το γράμμα που μετέφερε στον Τσούτσουρο για να μην του το βρούν. Ούτε κι αυτός μίλησε, αλλά ανγκαισμένοι και οι τέσσερις Βιαννίτες δε χτήκανε το θάνατο».

Και πιο κάτω: «Αυτός ο γέρος Πετράκης είχε 5 άνδρες στην Αλβανία και όλοι γυρίσαν σκακατεμένοι από τις κακουχίες του πολέμου. Θα 'ταν πια ζεστή η ιστορία, αν δεν χώριζαν σ' αυτήν αυτοί που τα κόκαλά τους είναι ενωμένα σ' αυτόν τον τίμιο λάκκο. Όταν πιά στο Ηράκλειο, θα δείς και θα διαβάσεις: Οδός 62 Μαρτύρων, οι δυο είναι Πετράκηδες. Και τα ονόματά των είναι γραμμένα στην εκκλησία των Αγίων Πάντων που στη μνήμη και των 62 χτίστηκε».

Στο ίδιο γράμμα η κ. Σφακιανή αναφέρεται, στο Νικό Βερβελάκη, που τον σκότωσαν οι Γερμανοί, στο φόνω των αδελφών του Μενέλαου και του 15χρονου Βασίλη, που βασανίστηκε φρικτά και

Μάχη Μαραθίτη - Φορτέτσας 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1944, ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΩΝ (Μεγάλη, εκ παρατάξεως, μάχη)

Του κ. Γιάννη Κοντάκη, Δικηγόρου

3ο Ριχτήκαν στην εκπαίδευση με πάθος και ενθουσιασμό και έμαθαν ακόμη να χρησιμοποιούν με προθυμία το έδαφος. Το δε σπουδαιότερο, είχαν σιδερένια, συνειδητή πειθαρχία. Στην εκπαίδευσή τους μ' εβοήθησαν ο παραπάνω επιλοχίας Γεώργιος Παντουβάκης και προ παντός ο οπλαρχηγός Δημήτρης Παπάς, ο μεγάλος αυτός αγωνιστής, που παρ' όλον ότι ήταν πάντοτε δριμύς, αλλά δίκαιος, στην κριτική του, ανυποχώρητος και ασυμβίβαστος στις θέσεις και απόψεις του, και για τον οποίο επιφυλάσσομαι να γράψω ιδιαίτερο άρθρο, παρουσιάζει όπλα και έσπετε προσοχή, ποιός, αυτός ο υπερήφανος και ακατάβλητος «Λέων», για να παραδειγματίσει τους νεαρούς. Γιατί ό,χι μόνο τη χρήση των όπλων και του εδάφους έμαθαν, αλλά και για να χαλυβδώσω την πειθαρχία, τους έκανα και ασκήσεις πυκνής τάξεως, δηλαδή βηματισμούς, τροχάδη και παρουσίαση όπλων, υπό τα εκπληκτα βλέμματα των παλαίων ανταρτών, αλλά και την ελαφρά ειρωνεία του καθ' όλα άξιου και εξαιρετού συνεργάτη και βοηθού μου εφέδρου ανθυπολοχαγού Γεωργίου Κλαδάκη. Με αυτούς τους άνδρες, αληθινούς «κευλιπιδες», έδωσα τη μεγάλη νικηφόρα μάχη που ιστορώ.

Επακολούθησαν οι μεγάλες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις εναντίον μας, του Ιουλίου 1944 και η αντιμετώπιση, στις αρχές Σεπτεμβρίου 1944, επί τρεις μέρες, των επιθετικών κινήσεων του Συντάγματος Πλεύρη, δεκαπλασίας δύναμεις και ισχυρώς εξοπλισμένους, εν συγκρίσει προς εμάς, επιτυχώς, με ελιγμούς και ανταλλαγή ελαχίστων πυροβολισμών (διμοιρία γενναίου και αξύθμου Αγαμ. Νεραντζάκη, πολύ πάνω, βορεινά από το Λουτράκι). Αλλά αυτά δεν είναι του παρόντος. Χρειάζονται ιδιαίτερα άρθρα, για τα οποία είμαι πρόθυμος, αν δεν κάνουν κατάχρηση της φιλοξενίας μου στις στήλες της εφημερίδας αυτής (αναφέρωμαι στα «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»).

Η υποχώρηση των Γερμανών προς το Ηράκλειο, άρχισε στις αρχές Σεπτεμβρίου 1944. Τους ακολουθούσαμε παρενοχλώντας τους, τόσο εμείς, ξεκινώντας από το Λιμέρι μας, στον Χαμήτη, όσον και το Σύνταγμα Πλεύρη, ξεκινώντας από του Κρασσανδάμη την μάντρα. Συναντηθήκαμε στην περιοχή Βιάννου. Τα πνεύματα ανάμεσα στις οργανώσεις (ΕΑΜ και ΕΟΚ) ήταν πολύ εξημμένα, λόγω του ατυχούς γεγονότος, της θανατώσεως του Γυμνασάρχη Γεωργίου Λουλάκη. Γι' αυτό οι άνδρες του Πλεύρη είχαν άγριες διαθέσεις να σκοποποιήσουν τους κατοίκους κάψανε το σπίτι.

Υπενθυμίζει ακόμα πως μαζί με τον Νικό Κοκολάκη πιάστηκε και ο Παπαγιάννης, και κλείνει το γράμμα της με μια μαρτυρία:

«Μας είπε η αγγαρεία που είχαν οι Γερμανοί στο Γάζι για να θάψουν τα 62 κορμιά που θυσιάστηκαν για να ζούμε όλοι μας καλύτερα, ότι φώναζαν ο πατέρας και ο αδελφός μου: Ζήτω η Ελλάδα, όπως και όλοι οι άλλοι».

κους της Άνω Βιάννου, ίσως και να προβούν σε αντίποινα, με εκτελέσεις, αλλά βρεθήκαμε μέσα στον αποφασιστικό κλοιό μας. Πολλά επίλεκτα στελέχη, όπως είναι ο καθηγητής και τότε φοιτητής φιλολογίας Κωστής Στεφανάκης, που ήταν αεικίνητος τις μέρες αυτές, έζησαν τα γεγονότα, και ίσως τα θυμούνται καλύτερα. Ευτυχώς, είχαν συρρεύσει αρκετοί έφεδροι και έτσι η δύναμή μας είχε φθάσει τους 200 άνδρες, απέναντι 1500 έως 2.000 του Πλεύρη. Χάρη στην αποφασιστικότητά μας και τους ελιγμούς μας, αφού κάθε πρωί, προσπαθώντας την νύκτα να ξεφύγει από τον κλοιό μας, ο Πλεύρης, βρισκόταν σε νέο κλοιό, επιτύχαμε συνδιαλλαγή και έτσι

αποχώρησαν οι ΕΟΚΙΤΕΣ, χωρίς να πειράξουν κανένα και μόνο στην Κάτω Βιάννο, ασφαλές πιά, έκαναν μερικούς ξυλοδαρμούς. Είναι αλήθεια ότι ο αείμνηστος στρατηγός Πλεύρης ήταν ψύχραμος, λογικός και άριστος στρατιωτικός, αλλά δεν ήταν δυνατό να επιβληθεί στα «μυαλόκυια» που τον ακολουθούσαν, δημιουργήματα μόλις ενός και μισού μήνα. Ο φόβος των ανδρών του ν' αποδεκατισθούν, ύστερα μάλιστα από τα πυρά που άρχισε, με δική του πρωτοβουλία και παρά τις διαταγές, ο παράτολμος και ανδρείος Αγαμέμνωνας Νεραντζάκης, γιατί πέσανε στον κλοιό μας, τους συγκράτησε.

Συνεχίζεται

Η τιμή του λαδιού

● Συνέχεια από τη σελίδα 1

0,6—1	286
1,1—1,5	266
1,6—2,5	246
2,6—3,3	242

Λαμβάνεται με βάση την οξύτητα 5 βαθμών τιμή 220 δρχ. Στην παραπάνω τιμή προσθέτουμε ή αφαιρούμε αντίστοιχα για λάδια που είναι μικρότερα των 5 βαθμών ή μεγαλύτερα μέχρι 8 βαθμών οξύτητας 3,3 δρχ. κατ'άνω και ανά βαθμό. Για λάδια οξύτητας από 8 έως 15 βαθμούς αφαιρούνται 3,6 δρχ. ανά βαθμό.

Η επιδότηση στην παραγωγή:

Η επιδότηση επί της παραχθείσας ποσότητας ελαιολάδου είναι ανεξάρτητη από την τιμή πώλησης του προϊόντος και δίνεται οπωσδήποτε στον παραγωγό με βάση την ποσότητα που παρήγαγε στο ελαιουργείο. Για την ελαιοκομική περίοδο 85—86, θα δοθεί επιδότηση, για κάθε κιλό παραγόμενου ελαιολάδου, 73,24 δρχ.

όντος και δίνεται οπωσδήποτε στον παραγωγό με βάση την ποσότητα που παρήγαγε στο ελαιουργείο. Για την ελαιοκομική περίοδο 85—86, θα δοθεί επιδότηση, για κάθε κιλό παραγόμενου ελαιολάδου, 73,24 δρχ.

ΣΗΜ. Β.Ν.: Υπάρχουν και οι τιμές του ελεύθερου εμπορίου, που κάθε φορά δημιουργεί και επωφελείται ευκαιρίες. Μια από αυτές η αγορά και εξαγωγή του συνήθως στην Ιταλία για να τυποποιηθεί και να δοθεί στην κατανάλωση με αυξημένη τιμή. Αυτό που εμείς, παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει, δεν πετύχαμε ακόμη. Και όμως επιβάλλεται να γίνει το συντομότερο.

ΟΣΟ ΕΙΝΑΙ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙΡΟΣ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1

του να να ξεδιαλύνει χρονικά, ποιοτικά και ποσοτικά, τα όσα και τόσα περιστατικά και γεγονότα. Όμως, όσο μπορούμε εμείς της αντίστασης, θα πρέπει με προσοχή και μεγάλη ιστορική ευθύνη όταν λέμε κάτι σχετικό ή πια πολύ όταν το γράφομε, να το προσέχομε σαν «κόρη οφθαλμού». Είναι εθνική, ιστορική υποχρέωση.

Δεν είναι δε η ιστορία της αντίστασης άντε — άντε! Πάνω σ' αυτό πιο μεγάλη ακόμη ευθύνη έχουμε, και δεν μπορούμε να αναφέρονται και να εκφράζονται γι' αυτήν όσες αρνήθηκαν τα ιδανικά της.

Η άρνηση των ιδανικών της αντίστασης κατοχικά και μετακατοχικά, κάνει την ευθύνη, για την ιστορική και εθνική/τοποθέτηση των γεγονότων, ανεύθυνη, μαλακή και απλόχερη. Ακόμη δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε τη δράση και την προσφορά αγνών αγωνιστών του ΕΑΜ — ΕΛΑΣ με τη δράση όλων εκείνων που υπηρέτησαν το εγγλέζικο δικτυο κατασκοπείας στον τόπο μας και που ανταμειφθήκαμε και μετακατοχικά πλουσιοπάροχα (Βλέπε Μιχ. Χριστόφορακή «Εθνική Αντίσταση» σελ. 165 κ.ά.)

Είνα ικαίριος πιά, ύστερα από 40 χρόνια, να ξεχωρίσουμε το λαϊκό απελευθερωτικό

αγώνα του ελληνικού λαού και την αντίστασή του από την «εγγλέζικη και Αμερικανική Στρατιωτική Αποστολή» με τους ανθρώπους της, που έδρασαν μέσα και έξω από την κατοχή με τους γνωστούς της στόχους και εθνικές συνέπειες, (βιβλίο η ΕΠΙΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΤΩΝ ΕΠΑ και του ΝΑΤΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, του ΑΣΟΥΡΑ. Έκδοση «Σύγχρονη ΕΠΟΧΗ»).

Αν προσέφεραν και αυτοί κάτι και για ποιά σκοπό, ας το γράψουν. Άλλωστε πολλά διαβάζουμε στα ΑΠΟΜΗΝΟΝΕΥΜΑΤΑ τους που έχουν εκδοθεί. Πιο συγκεκριμένα, να μην ανακατεύονται με το λαϊκό απελευθερωτικό αγώνα που κατατρεγμένου Βιαννίτη λαϊκού αγωνιστή και, πολύ περισσότερο, να μην τους ανακατεύουμε εμείς οι ίδιοι.

Ο λαϊκός απελευθερωτικός αγώνας των Ποδιάδων, Σαμαρείτων, Παπάδων, Πλαγιωτάκηδων, Αγγουράκηδων, Κινητιστάκηδων, Ξερβελλήδων, κατοχικά και μετακατοχικά ακόμη και ως σήμερα, και τόνων άλλων λαϊκών αγωνιστών, χωρίς υποβρύχια, ασυρμάτους, αεροποσολές με είδη καλοπέρασης, δεν έχει σχέση καμιά, με καμιά με τη δραστηριότητα των ξένων και ξενοκίνητων ντόπιων καταπληρωμένων αποστολών.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Δ' ΟΜΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ:

Για να παίρνετε καλύτερης ποιότητας και περισσότερο λάδι θα πρέπει:

Α' ΓΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

— Να μαζεύετε τις ελιές από τα δίκτυα (χονδρολιά) όσο πιο συχνά μπορείτε. Τουλάχιστο στο κάθε 20 μέρες.

— Να ραβδίσετε τις ελιές (ψιλολιές), όταν ο ελαιόκαρπος είναι φυσιολογικά ώριμος.

Φυσιολογικά ώριμος είναι ο ελαιόκαρπος, όταν αρχίζει ν' αλλάζει χρώμα από πρασινοκίτρινο στο κίτρινο γυαλιστερό ή προς το ιώδες.

Πρακτικά πρέπει ν' αρχίζει το μάζεμα από το δεύτερο 15ήμερο του Νοέμβρη, ξεκινώντας από τα δένδρα με χαμηλή παραγωγή στις πρώιμες περιοχές. Να γενικεύεται μέσα στον Δεκέμβρη και μέχρι να έχει τελειώσει η συλλογή του ελαιόκαρπου και στις πιο όψιμες περιοχές του Νομού.

— Να φροντίζετε ο ελαιόκαρπος να έχει όσο το δυνατό λιγότερα φύλλα. Η χλωροφύλλη διευκολύνει την τάνγιση του λαδιού.

— Να χρησιμοποιείτε σακιά πλεκτά από γιούτα. Ποτέ από πλαστικά.

— Τα γεμάτα με ελαιόκαρπο σακιά να τοποθετούνται όρθια το ένα δίπλα στο άλλο για καλύτερο αερισμό. Ποτέ το ένα πάνω στο άλλο και πάντα σε σκιερό και δροσερό μέρος.

— Ο χρόνος από την συλλογή μέχρι την επεξεργασία του ελαιόκαρπου να περιορίζεται όσο το δυνατό.

— Να ζητάτε από το ελαιουργείο:

α) Να διατηρεί τα μηχανήματα και τα δοχεία μεταφοράς του λαδιού καθαρά.

β) Να προσέχει, ώστε οι θερμοκρασίες στην ελαιοζύμη και στο λάδι του DECANTER και του ελαιοδιαχωριστήρα να μην ξεπερνούν τους 33οC. — Να αποθηκεύετε το λάδι σε δοχεία από ανοξείδωτο μέταλλο ή επικασιτερωμένη λαμαρίνα σε σκοτεινή και δροσερή αποθήκη. Να μεταγγίζετε το λάδι μετά την κατάκλιση της μούργας.

Β' ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ

Να ζητάτε από το ελαιουργείο

Αν είναι φυγοκεντρικού τύπου:

— Να μαλάσσει την ελαιοζύμη στο μαλακτήρα τουλάχιστο στο 30 λεπτά.

— Να μην ξεπερνά την ωριαία δυναμικότητά του όπως τη δίνει ο κατασκευαστής.

— Να ελέγχετε οι ίδιοι την κανονική λειτουργία του διαχωριστήρα παρατηρώντας τον κατοίγαρο.

Αν είναι κλασικού τύπου:

— Να μαλάσσει την ελαιοζύμη στο μαλακτήρα τουλάχιστο στον 30 λεπτά.

— Κάθε «ντορμπάς» να μη φορτώνεται πάνω από 4 κιλά ζύμη.

— Σε κάθε 4 ντορμπάδες να μπαίνει ένας άδειος «ντορμπάς» και ένας μεταλλικός δίσκος.

— Η πίεση στο «κρέσο» να είναι αργή και να κρατάει τουλάχιστο 45 λεπτά.

— Να ελέγχετε οι ίδιοι την κανονική λειτουργία του διαχωριστήρα παρατηρώντας τον κατοίγαρο.